HAMBOORG.CITY

Besplatna platforma za strance u Nemačkoj

✓ Асистент 24/7 на вашем језику
✓ Skener zvaničnih dokumenata
✓ Podsetnici o rokovima
✓ Kalkulatori naknada

hamboorg.city — jeste i biće BESPLATNO

Probezeit — Prava, Rokovi Otkaza i Saveti za Uspeh

Sve o Probezeit: trajanje, primenjivi rokovi otkaza i kako ga uspešno proći.

Deutsche Begriffe: Probezeit | Kündigungsfrist | Probezeitkündigung | Arbeitsvertrag | Bewährung

---

Šta je Probezeit?

Probezeit je vremenski period na početku radnog odnosa tokom kojeg se **poslodavac i radnik međusobno upoznaju i procenjuju**. Tokom Probezeit primenjuju se **skraćeni rokovi otkaza** — obe strane mogu lakše otkazati radni odnos.

Probezeit **nije propisana zakonom** — dogovara se u **Arbeitsvertrag**. U praksi je međutim **gotovo uvek** deo radnog ugovora.

Trajanje Probezeit

Zakonske odredbe

• **Maksimalno:** 6 meseci (§ 622 Abs. 3 BGB)

• **Tipično:** 3 do 6 meseci

• **Obuka:** 1 do 4 meseca (§ 20 BBiG)

• **Ugovori sa određenim rokom:** Probezeit ne sme biti nerazmerno dugačak (pravilo: maks. 1/4 trajanja ugovora)

Šta piše u radnom ugovoru?

Proverite svoj Arbeitsvertrag za:

• **Trajanje Probezeit** (npr. «Prva 6 meseci smatraju se Probezeit»)

• **Rok otkaza** tokom Probezeit (obično 2 nedelje)

• **Produženje** — produženje preko 6 meseci **nije dozvoljeno** (osim sporazumnom odredbom u kolektivnom ugovoru)

Otkazivanje tokom Probezeit

Rok otkaza

Tokom Probezeit primenjuje se **skraćeni rok otkaza od 2 nedelje** (§ 622 Abs. 3 BGB) — bez vezivanja na određene datume (15. ili kraj meseca).

Poređenje:

Razdoblje	Rok otkaza
Tokom Probezeit	2 nedelje (bilo koji dan)
Nakon Probezeit	4 nedelje za 15. ili kraj meseca
Nakon 2 godine	1 mesec za kraj meseca
Nakon 5 godina	2 meseca za kraj meseca
Nakon 10 godina	4 meseca za kraj meseca

Mora li se otkaz obrazložiti?

• **Tokom Probezeit:** Poslodavac **nije dužan dati razlog** (zakon o zaštiti od otkaza počinje važiti nakon 6 meseci zaposlenja, § 1 KSchG)

• **Iznimka:** Za trudnice, osobe sa invaliditetom i članove radničkog saveta važi **posebna zaštita od otkaza** — čak i tokom Probezeit!

Šta je zabranjeno?

Čak i tokom Probezeit, poslodavac **ne može** otkazati:

• Zbog **trudnoće** (§ 17 MuSchG) — zaštita od otkaza od prvog dana!

• Zbog **teške invalidnosti** — samo sa odobrenjem agencije za integraciju

• Iz **diskriminacijskih razloga** (AGG) — npr. porekla, vere, pola

• Zbog **aktivnosti u radničkom savetu**

• **Neetički** — npr. kao osveta za opravdanu žalbu

Oblik otkaza

• **Pisano** — usmeni otkaz je **nevalidan** (§ 623 BGB)!

• **Original** — e-pošta, SMS, WhatsApp nisu validni!

• **Dostava** — lično ili preporučenom poštom

Vaša prava tokom Probezeit

Šta se primenjuje već tokom Probezeit?

• **Plata** — puna dogovorena plata (bez smanjene Probezeit plate!)

• **Godišnji odmor** — proporcionalno pravo (1/12 godišnjeg odmora po mesecu, puno pravo nakon 6 meseci)

• **Bolest** — nastavak plate u slučaju bolesti nakon **4 nedelje** zaposlenja (§ 3 EFZG)

• **Prekovremeni rad** — primenjuju se ista pravila kao nakon Probezeit

• **Zaštita na radu** — svi zakoni o zaštiti na radu važe od prvog dana

• **Radnički savet** — možete glasati na izborima za radnički savet i obratiti mu se

Šta još NIJE primenjivo?

• **Zakon o zaštiti od otkaza** — počinje važiti nakon 6 meseci

• **Puno pravo na godišnji odmor** — tek nakon 6 meseci (pre: proporcionalno)

• **Puna nastavka plate tokom bolesti** — tek nakon 4 nedelje zaposlenja

Saveti za uspešnu Probezeit

Prve nedelje

1. Biti punktualan — U Nemačkoj je punktualnost izuzetno važna. Bolje doći 5 minuta ranije.

2. Pažljivo slušati — Postavljajte pitanja, pokazujte interes, pravljenje beleške.

3. Posmatrati korporativnu kulturu — Kako je kodeks oblačenja? Tutiš se? Koja su vremena pauza?

4. Upoznati kolege — Aktivno se predstavite, budite ljubazni i otvoreni.

5. Priznati greške — Niko ne očekuje savršenstvo. Ali: priznajem greške i učite od njih.

Tokom celog Probezeit

1. Aktivno tražiti povratne informacije — Redovno pitajte svog nadređenog: «Jeste li zadovoljni mojim radom?»

2. Pokazati sopstvenu inicijativu — Ne samo obaviti obavezne zadatke, već i razmišljati.

3. Ispravan obaveštaj o bolesti — Obavezite poslodavca prvog dana bolesti, predajte lekarsko uverenje od trećeg dana (neki poslodavci to traže od prvog dana).

4. Razgovor o Probezeit — Mnoga preduzeća vode razgovor na polovici ili na kraju Probezeit. Pripremite se.

5. Dokumentovati pisanom — Zabeležite svoje uspehe, projekte i pozitivne povratne informacije.

Šta trebate izbegavati

• **Česta odsustva** — iako imate pravo na bolničke dane, česta odsustva tokom Probezeit stvaraju loš utisak

• **Konflikti** — suzdržite se kritike tokom Probezeit

• **Privatna upotreba mobilnog telefona** — ne tokom radnog vremena

• **Ogovaranje** — kolega ili nadređenih

• **Prerano uzimanje godišnjeg odmora** — bolje nakon 2–3 meseca

Probezeit i dozvola boravka

Za strance je Probezeit posebno osetljiva:

• **Plava kartica EU / Viza za stručnjake:** Ako vas otkaže tokom Probezeit, morate **pronaći novi posao unutar 3 meseca** (ili vaša dozvola boravka može biti ugrožena)

• **Obavezite policiju za strance** — pri promeni poslodavca

• **Tražiti novi posao** — tokom roka otkaza

Primio sam otkaz tokom Probezeit — šta učiniti?

1. Ostati miran — otkaz nije kraj sveta

2. Proveriti otkaz — pisano? Rok ispunjen? Diskriminacija?

3. Tražiti radnu knjižicu — čak i nakon kratkotrajne zaposlenja imate pravo

4. Obavezite službu za zapošljavanje — unutar **3 dana** nakon otkaza prijavite se kao nezaposlen! Inače grozi čekanje za naknadu za nezaposlenost.

5. Proveriti dozvolu boravka — razjasniti efekte na vizu

6. Sindikat / Advokat — ako sumnjate na diskriminacijski otkaz

Česta pitanja

Može li se Probezeit produžiti?

Ne — produženje preko 6 meseci nije moguće. Međutim, poslodavac može dogovoriti **određeni rok od 6 meseci** i zatim odlučiti produžiće li.

Mogu li sam otkazati tokom Probezeit?

Da — sa istim skraćenim rokom od 2 nedelje. Ali dobro razmislite — česta kratkotrajna zaposlenja ne izgledaju dobro na životopisu.

Dobijam li naknadu za nezaposlenost ako me otkaže tokom Probezeit?

Da — ako ispunjavate uslove (najmanje 12 meseci osiguranja u prethodnih 30 meseci). Ali: čekanje moguće kod vlastitog otkaza!